

Vèncer sense convèncer?

written by Jordi Badia Pujol | 10 de febrer de 2018

En [una entrevista al Punt-Avui](#), la setmana passada, el periodista Raül Garcia demana al prestigiós gramàtic Josep Ruaix que parli de la polèmica dels diacrítics: «Els diacrítics serveixen per a la claredat, per a evitar ambigüitats i, és clar, si se'n treuen es creen ambigüitats. De manera que jo encara n'hi hauria afegit algun.» Clar, sense ambigüitats.

El 24 d'octubre de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans va aprovar la nova *Ortografia catalana*, que, entre més novetats, prescrivia una reducció dràstica de mots amb accent diacríctic. Després de quinze mesos llargs, ja es pot començar a comprovar quin succés ha tingut aquesta modificació. Sense afany d'ésser exhaustiu ni científic, voldria simplement fer un cop d'ull a la situació.

Es pot dir que la supressió dels diacrítics s'ha imposat en la majoria de mitjans de comunicació catalans. I tanmateix, hi ha, si més no, dues excepcions notables: el diari electrònic VilaWeb i el setmanari *El Temps*, els dos principals mitjans amb una voluntat insubornable d'abastar la nació completa, els Països Catalans:

The screenshot shows the top part of the El Temps website. At the top right, there is a link for 'Accés subscriptors' and a search icon. The main title 'El Temps' is prominently displayed in a large, bold, serif font. Below the title is a horizontal navigation bar with several categories: 'OPINIÓ', 'POLÍTICA', 'CULTURA', 'INVESTIGACIÓ', 'LA REVISTA', 'GALERIES', 'VINYETES', 'HEMEROTECA', and 'SUBSCRIU-T'HI'. Below the navigation bar, there is a red banner with white text that reads: 'El Temps es finança en part gràcies a la subscritió. T'agradem que desactivis l'adblock.' Below the banner, the article title is 'Josep Rull: «No sóc lliure, tinc la llibertat d'expressió limitada»'. The word 'sóc' is highlighted with a red box. Below the title, there is a short paragraph of text: 'Josep Rull (Terrassa, 1968) és una de les principals cares visibles de Junts per Catalunya. Conseller destituït a cop de 155, continua lluint el pin que l'identifica com a tal a la solapa. Parla amb el capteniment que obliga el moment i haver passat un mes a la presó per haver organitzat el referèndum de l'1 d'octubre. Ara, diputat de nou, diu que vol reprendre el càrrec de què mai s'ha sentit desposseït i que segueix determinat a aconseguir la independència de Catalunya. Tanmateix, creu que ara és hora d'eixamplar les bases i restituir el Govern legítim investint Carles Puigdemont com a president.' At the bottom of the article, there is a byline: 'Per Xavier Puig i Sedano'.

VilaWeb Magrada 169 152 Fes-te subscriptor de VilaWeb!

País **Opinió** Món Societat Cultura Economia Ciència Blocs Locals Publicacions /

Anàlisi Apunts de llengua Cartes Creuades Closcadelletra Correus dels lectors **Editorial** L'última La inòpia na

Mail Obert Missatges directes Opinió contundent Tancs de Paper

 Editorial
Vicent Partal

OPINIÓ > EDITORIAL

No claudicar **dóna** resultat: anem bé

«La maniobra de Soraya Sáenz aclareix el gran intent de dissimulació del govern espanyol amb la v d'amagar que el colp d'estat del vint de setembre va ser un colp d'estat»

ÚLTIMES NOT

16:23 El Govern diu que

Però en els mitjans barcelonins, com dèiem, les modificacions ortogràfiques s'han implantat. Això no vol dir que, ara i adés, no hi vegem lapsus. Fins i tot, de vegades, amb accents que no defensen ni els partidaris de la claredat diacrítica:

Lapsus crítics en temps de reformes diacrítiques.
pic.twitter.com/uQfy054MCq

– Gabriel Bibiloni (@bibiloni) [December 20, 2017](#)

I fora dels mitjans, quin ús en fa, la gent, dels diacrítics? Fa de mal dir. Podríem recercar a Google i demostrariem que accents com aquests que acabem de veure es mantenen molt majoritàriament, però qui pot assegurar que, amb el pas del temps, persistiran? De moment, això sí, constatem una certa resistència de periodistes i escriptors, una resistència que hauria de fer veure que mesures com aquesta no es poden imposar si no són ben acordades i acceptades i, sobretot, si no són necessàries.

Un exemple. Per Nadal, VilaWeb va presentar [una llista de dos-cents llibres](#) recomanats pels editors de tot el país. Entre

aquests dos-cents títols, únicament n'hi havia dos que duguessin un mots amb accent condemnat. Doncs sapigueu que tots dos es publiquen encara amb l'accent: [Neu, óssos blancs i alguns homes més valents que els altres](#) i [Jo sóc així i això no és un problema](#). Per pensar-hi...

Sorprèn més encara quan de comprovar que les modificacions no han arribat ni tan sols a certes obres de consulta *oficials*. Per començar, cap dels canvis ortogràfics no s'ha implantat en les obres oficials de fora del Principat. N'és un exemple el *Diccionari Normatiu Valencià*, de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, on no trobem cap petja de les modificacions ortogràfiques:

The screenshot shows the website of the Acadèmia Valenciana de la Llengua. The header features the logo and the text "DICCIONARI NORMATIU VALENCIÀ". Below the header, there are options for "Consulta simple" and "Consulta avançada", and a "Portal Terminològic Valencià" button. A search bar contains the word "rés". Below the search bar, there are "Buscar" and "Esborrar" buttons. The search results section shows the word "rés" with its phonetic transcription "[rés] [pl. resos]". The results are listed as follows:

- 1. *m. REL.* Acció de resar.
- 2. *m. REL.* Rosaris que es resen en sufragi d'un difunt.

The page number "1 de 1" is visible at the bottom of the results section.

En veient això, no podem estar de demanar-nos si, abans de decidir els canvis ortogràfics, hi va haver acord amb l'Acadèmia o no.

Però el cas és que fins i tot dins les obres de l'Institut d'Estudis Catalans, hi trobem anomalies. Si ja en la versió electrònica del DIEC els accents decretats incorrectes no van desaparèixer fins al cap de força mesos, avui encara podem comprovar que es mantenen en obres de consulta pròpies, com ara el Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana.

Presentació

Criteri de cerca

Lemes

Típus de cerca

És igual a

Element a cercar

rossa

Lema: **rossa**

Codi gramatical: **Nom femení**

Obra	Localització	Autor	Context
--Seleccionar--		--Seleccionar--	
Amichs y enemichs del pagés	Pàg. 96, lín. 19	Ortega, Josep Maria de	son, l' e
Contalles de Cerdanya	Pàg. 56, lín. 7	Cayrol, Antoni	calla tra
Còses de la meua terra (la Marina): segona tanda	Pàg. 23, lín. 13	Martínez i Martínez, Francesc	no cal. f
De plaer no n'hi ha mai prou	Pàg. 219, lín. 14	Corominas, Pere	a compr
El comte Arnau	Pàg. 29, lín. 12	Sagarra, Josep M. de	plau la l
El comte Arnau	Pàg. 60, lín. 17	Sagarra, Josep M. de	Perill, di
El comte Arnau	Pàg. 133, lín. 4	Sagarra, Josep M. de	encar qi

És xocant també que en eines tan usades com l'Optimot (dependent de la Generalitat de Catalunya), hi trobem encara els accents prohibits; per exemple, en el diccionari castellà-català de la GEC:

Llengua catalana

dar

Cerca bàsica frase exacta fitxes de l'Optimot castellà-català verbs conjugats

Nova cerca

- Cerca avan
- Atenció pe
- Preguntes i

dar

1 *v* tr* donar; lliurar. *Dar un vestido*, donar un vestit. *Dar un paquete*, lliurar un paquet.

2 (*un consejo, una idea*) donar.

3 (*producir, proporcionar*) donar. *Dar dividendos*, donar dividendes. *Este árbol no da frutos*, aquest arbre no **dóna** fruits.

4 (*olor*) fer.

5 (*un grito, un silbido, etc*) fer. *Dio un suspiro*, féu un sospir.

6 (*una vuelta, un paseo*) fer.

7 donar. *Bebe esto: te dará fuerzas*, beu això: et donarà forces. *Dar consuelo, alegría*, donar consol, alegria.

8 (*asignar*) donar. *Dar trabajo a alguien*, donar feina a algú.

9 (*conceder*) donar. *Dar el visto bueno*, donar el vistiplau. *Dame más tiempo*, **dóna'm** més temps.

10 (*costear*) donar; pagar. *Le da un buen sueldo*, li **dóna** un bon sou.

11 (*celebrar*) fer; oferir. *Dar un banquete*, fer un banquet.

12 (*muestra, prueba*) fer; fer palès. *Dar muestra de sensatez*, fer mostra de sensatesa.

13 (*crédito, fe*) donar. *Dar crédito a una historia*, donar crèdit a una història.

14 (*clase*) fer. *Dar una clase*, fer una classe.

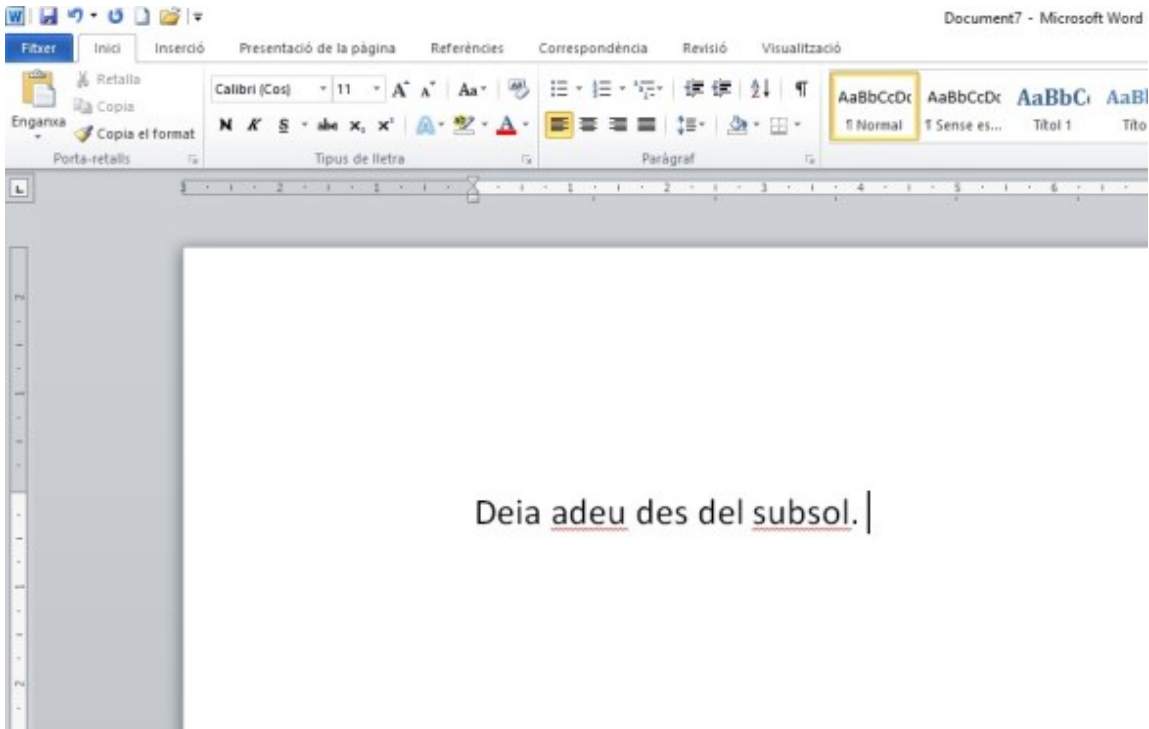
15 rebre. *No quiere dar clase*, no vol rebre classe.

16 (*comunicar*) donar. *Dio una buena noticia*, donà una bona notícia.

I si sortim dels manuals que podem considerar *oficials*, observem que tampoc no ha integrat cap canvi una eina informàtica tan usada com el corrector i verificador ortogràfic de Softcatalà (molt recomanable, no em cansaré de dir-ho):

The screenshot shows the Softcatalà website's online orthographic and grammatical corrector. At the top, there is a navigation bar with the Softcatalà logo and links for 'RECURSOS I SERVEIS', 'CONEIXEU SOFTCATALÀ', and 'COL·LABOREU AMB L'ASSOCIACIÓ'. Below this is a secondary navigation bar with buttons for 'Traductor', 'Corrector', 'Diccionaris', 'Aplicacions', 'Recursos per a traductors', and 'Ord'. The main heading is 'Corrector ortogràfic i gramatical', with social media sharing icons for Facebook, Twitter, and Google+. Below the heading, there are radio buttons for 'Formes: generals', 'valencianes', and 'balears', and a red 'REVISAR' button. The text input area contains the sentence 'Si no m'ho dones no soc res.', with 'dones' highlighted in blue. A tooltip is displayed over 'dones', stating 'S'accentua quan és del verb "donar".' and listing options: 'dónes', 'donés', 'Edita manualment', and 'Crec que no hi ha error'.

Però si hi ha un corrector informàtic divulgat de debò és el del processatext Word, on també resisteixen tots els diacrítics, ara com ara:

Si el Word continua senyalant faltes no oficials, Twitter continua dient «Dóna una ullada», sense el pronom *hi*, però amb un accent que ens ajuda a entendre de seguida que *dóna* és un verb i que es pronuncia amb o tancada:

Mostra el total de: 12 notificacions pendents de veure

Dóna una ullada

Les notificacions t'informen dels agradaments, els retuits, els seguidors nous i molt més. Aquí en tens

I, ja que en parlem, acabem amb uns quants exemples extrets de Twitter. Ens adonarem de seguida que, al cap de quinze mesos llargs, molta gent no fa cas de la supressió dels diacrítics. És manca d'informació? És un descuit? Vés a saber (ai, «Ves a

saber»)... Ves que no sigui rebel·lió (atenció al primer piulet!):

Sóc periodista i sempre he entès que hi ha límits, com la privacitat, que mai s'han de violar. Sóc humà i hi ha moments que també jo dubto. També sóc el President i no m'arronsaré ni em faré enrere, per respecte, agraïment i compromís amb els ciutadans i el país. Seguim!

– *krls.eth / Carles Puigdemont (@KRLS) [January 31, 2018](#)*

*Quina il·lusió avui si hagués pogut votar al [@parlament_cat](#)
Ho seguim des de l'exili forçat amb tota l'energia que ens
dóna recuperar el nostre parlament*

– *Lluís Puig i Gordi (@PuigGordi) [January 17, 2018](#)*

*Ya he votado. O nosotras o el Rey. Adéu Borbons. VISCA LA
REPÚBLICA! ☐☐ cc/[@CasaReal](#) [pic.twitter.com/MK1apGNYbN](#)*

– *Albano-Dante Fachin (@AlbanoDante76) [December 21, 2017](#)*

*Han vingut a manifestar-se a Barcelona perquè ells creuen que
allò que els fa definitivament mereixedors d'un augment de
sou és el que van fer a Catalunya. Tornar a l'escenari del
mèrit professional els dóna autoritat moral davant la seva
opinió pública per demanar més diners.*

– *Eduard Voltas (@eduardvoltas) [January 20, 2018](#)*

Merda, ja arriba l'etnicisme... [pic.twitter.com/3f4714Pfs6](#)

– *Oriol Bäbler (@obabler) [December 22, 2017](#)*